

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO

**GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT**

Priština, 12. maja 2014. god.
Br.ref.:RK621/14

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI121/13

Podnosilac

Lumturije Morina

**Ocena ustavnosti rešenja Apelacionog suda Kosova, AC. br. 1791/13, od
12. jula 2013. god.**

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Enver Hasani, predsednik
Ivan Čukalović, zamenik predsednika
Robert Carolan, sudija
Altay Suroy, sudija
Almiro Rodrigues, sudija
Snezhana Botusharova, sudija
Kadri Kryeziu, sudija i
Arta Rama-Hajrizi, sudija

Podnosilac zahteva

1. Podnosilac zahteva je gđa Lumturije Morina (u daljem tekstu: podnosilac zahteva), koju zastupa g. Teki Bokshi, advokat iz opštine Đakovica (u daljem tekstu: zastupnik podnosioca).

Osporena odluka

2. Oспорava se rešenje Apelacionog suda Kosova, AC. br. 1791/13, od 12. jula 2013. god., za koje podnosilac zahteva tvrdi da je primila 1. avgusta 2013. god., i Administrativno uputstvo Sudskog saveta Kosova br. 2008/02 o ujednačavanju sudskih taksi.

Predmetna stvar

3. Predmetna stvar je zahtev za ocenu ustavnosti rešenja Apelacionog suda Kosova, AC. br. 1791/13, od 12. jula 2013. god., koje je u izvršnom postupku podnosiocu zahteva u svojstvu dužnika odbilo njenu žalbu kao neosnovanu i potvrdilo rešenje Osnovnog suda u Đakovici, E. br. 934/12, od 8. marta 2013. god. Podnosilac zahteva traži i ocenu ustavnosti Administrativnog uputstva br. 2008/02 o ujednačavanju sudskih taksi Sudskog saveta Kosova.

Pravni osnov

4. Zahtev je zasnovan na članu 113. 7 Ustava, članu 47 Zakona o Ustavnom sudu Republike Kosova br. 03/L-121 (u daljem tekstu: Zakon) i pravilu 56 (2) Poslovnika o radu.

Postupak pred Sudom

5. Dana 7. avgusta 2013. god., podnosilac je podnela zahtev Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud).
6. Dana 30. avgusta 2013. god., predsednik Suda je odlukom br. GJR. KI121/13, imenovao sudiju Altay Suroy za sudiju izvestioca. Istog dana, predsednik je odlukom br. KSH. KI121/13, imenovao Veće za razmatranje, sastavljeno od sudija: Robert Carolan (predsedavajući), Ivan Čukalović i Enver Hasani.
7. Dana 18. septembra 2013. god., Sud je obavestio zastupnika podnosioca o registraciji zahteva i od njega tražio da potpiše zvanični obrazac zahteva, obzirom da nije potpisao obrazac koji je podnet 7. avgusta 2013. god.
8. Zastupnik podnosioca zahteva se nije odazvao na zahtev Suda.
9. Dana 21. februara 2014. god., Sud je tražio od zastupnika podnosioca zahteva da podnese Sudu sve odluke koje se odnose na zahtev podnosioca.
10. Dana 4. marta 2014. god., zastupnik podnosioca je podneo Sudu obrazac zahteva potpisan od njega.
11. Dana 25. marta 2014. god., Veće za razmatranje je razmotrilo preliminarni izveštaj i iznelo Sudu preporuku o neprihvatljivosti zahteva.

Pregled činjenica

12. Na osnovu nepotpune dokumentacije, koju je podnosilac zahteva podnela Sudu, i koja ima veze samo sa izvršnim postupkom, Sud je došao do dole navedenih činjenica.
13. Podnosilac zahteva je podnela žalbu Osnovnom sudu u Đakovici na rešenje o dozvoli izvršenja, E. br. 934/12, od 1. marta 2013. god., gde se podnosilac zahteva pojavljuje u svojstvu dužnika.
14. Dana 8. maja 2013. god., Osnovni sud u Đakovici, odlučujući po žalbi podnosioca zahteva na rešenje o dozvoli izvršenja, E br. 934/12, od 1. marta 2013. god., odbija žalbu kao neosnovanu i smatra da je podnosilac zahteva žalbu uloženu na rešenje E br. 934/12, od 1. marta 2013. god., u potpunosti povukla. Sud dalje naglašava:

“Dužnik nije priložio žalbi dokaz o plaćanju takse... Obzirom da dužnik u roku propisanom zaključkom od 22.03.2013. god. nije platio sudsku taksu, u saglasnosti sa članom 19 Zakona o parničnom postupku (ZPP) i članom 102 ZPP, odlučeno je kao u izreci ovog rešenja“.

15. Dana 12. jula 2013. god., Apelacioni sud Kosova, postupajući po žalbi podnosioca zahteva, doneo je rešenje AC. br. 1791/13, odbijajući žalbu kao neosnovanu. Sud, dalje, u svom obrazloženju dodaje:

“[...] Ovaj Sud smatra da nisu održivi žalbeni navodi dužnika, jer, je odredbom člana 2.2 Administrativnog uputstva Sudskog saveta Kosova... dok se odredbom člana 6.5 gore navedenog Uputstva propisuje da ukoliko se one (takse) ne plate do krajnjeg roka, Sud će odbaciti podnesak za koji nisu plaćene takse, a što je u ovom slučaju sudska taksa za žalbu iz člana 10.11 ovog Uputstva.

*[...]
Prvostepeni sud nije učinio ni bitne povrede odredaba parničnog postupka na koje ovaj Sud pazi po službenoj dužnosti“.*

Navodi podnosioca zahteva

16. Podnosilac zahteva tvrdi da su joj rešenjem Apelacionog suda, AC. br. 1791/13, od 12. jula 2013. god., povređena sledeća prava zaštićena Ustavom:

Član 22 [Direktna Primena Međunarodnih Sporazuma i Instrumenata], član 31 [Pravo na Pravično i Nepristrasno Suđenje], član 54 [Sudska Zaštita Prava] Ustava Republike Kosovo i konkretno, prava i slobode garantovana Evropskom konvencijom za ljudska prava i slobode i njenih Protokola, posebno Protokola 1, člana 1.

17. Podnosilac zahteva, dalje, naglašava:

“Sudske takse i fiskalne obaveze mogu se propisati ISKLJUČIVO zakonom... nipošto Administrativnim uputstvom Sudskog saveta Kosova br. 2008/02 o ujedinjenju sudskih taksi”.

18. Podnosilac zahteva zaključuje, tražeći od Ustavnog suda da:

- *“Poništi rešenje Osnovnog suda, E. br. 934/12, od 08.05.2013. god.,*
- *Poništi rešenje Apelacionog suda, Ac. br. 1791/13, od 12.07.2013. god., i*
- *Poništi Administrativno uputstvo Sudskog saveta Kosova br. 2008/02, o ujedinjenju sudskih taksi”.*

Prihvatljivost zahteva

19. Kako bi bio u stanju da razmatra zahtev podnosioca, Sud pre svega treba da oceni da li je podnosilac zahteva ispunila uslove prihvatljivosti koji su utvrđeni Ustavom i dodatno obrazloženi Zakonom i Poslovníkom.

Tvrđnja u vezi sa zahtevom za poništenje Administrativnog uputstva br. 2008/02 o ujednačavanju sudskih taksi Sudskog saveta Kosova

20. U vezi sa zahtevom podnosioca o poništenju Administrativnog uputstva br. 2008/02 o ujednačavanju sudskih taksi Sudskog saveta Kosova, Sud se poziva na član 113 stavovi 1, 2 i 7 Ustava, koji propisuju:

“1. Ustavni sud odlučuje samo u slučajevima koje su ovlašćene strane podnele sudu na zakonit način.

2. Skupština Kosova, Predsednik Republike Kosovo, Premijer i Ombudsman su ovlašćeni za podnošenje sledećih pitanja:

(1) saglasnost zakona, dekreta Predsednika i Premijera i uredbi Vlade, sa Ustavom; (2) saglasnosti Statuta opština sa Ustavom.

[...]

7. Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom“.

21. Što se tiče zahteva podnosioca da Sud poništi Administrativno uputstvo br. 2008/2 o ujednačavanju sudskih taksi Sudskog saveta Kosova, Sud naglašava da samo ovlašćene stranke prema članu 113. 2 Ustava imaju pravo da pokrenu pitanje o usklađenosti zakona sa Ustavom. Dakle, podnosilac zahteva nije ovlašćena stranka prema članu 113. 2 Ustava (Vidi slučaj KI34/11, podnosilac zahteva Sami Bunjaku, Rešenje o neprihvatljivosti Ustavnog suda od 8. decembra 2011. god.).

Tvrđnja u vezi sa odlukama Osnovnog suda u Đakovici i Apelacionog suda Kosova

22. U vezi sa tvrdnjama podnosioca zahteva da su Osnovni sud u Đakovici i Apelacioni sud Kosova svojim rešenjima povredili njena prava garantovana Ustavom, podnosilac zahteva treba da dokaže da je ispunila uslove propisane članom 113. 7 Ustava, kao i članom 47.2 i 49 Zakona. Na osnovu spisa predmeta se može primetiti da je podnosilac zahteva podnela činjenice da je iscrpela sva delotvorna pravna sredstva prema zakonima na snazi i da je podnela zahtev u roku od četiri (4) meseca, kao što je propisano Zakonom i Poslovníkom.
23. Sud, takođe, uzima u obzir pravilo 36 (2) Poslovníka o radu, koje propisuje:
- “(2) Sud odbacuje zahtev kao očigledno neosnovan kada zaključi:
[...], ili
(b) da iznete činjenice ni na koji način ne opravdavaju tvrdnju o kršenju ustavnih prava, ili
[...], ili
(d) da podnosilac zahteva nije u dovoljnoj meri potkrepeo svoju tvrdnju“.*
24. Podnosilac zahteva nije podnela nikakav *prima facie* dokaz koji bi pokazao povredu njenih ustavnih prava (Vidi, *mutatis mutandis*, Vanek protiv Republike Slovačke, br. 53363/99, presuda od 31. maja 2005. god.). Podnosilac zahteva ne argumentuje na kakav način su joj povređeni članovi 22, 31 i 54 Ustava i Protokola 1 član 1.
25. Podnosilac zahteva nije uspeo da dokazuje na koji način je ne isplaćivanje sudske takse prouzrokovalo povredu njenih ustavnih prava.
26. S tim u vezi, Ustavni sud ponavlja da nije njegova dužnost, prema Ustavu, da deluje kao sud četvrtog stepena u vezi sa odlukama koje se donose od strane redovnih sudova. To je uloga redovnih sudova da tumače i primenjuju relevantna pravila procesnog i materijalnog prava (Vidi, *mutatis mutandis*, Garcia Ruiz protiv Španije, br. 30544/96, ESLJP, presuda od 21. januara 1999. god.; vidi takođe slučaj KI70/11 podnosioca zahteva Faik Hima, Magbule Hima i Bestar Hima, Rešenje o neprihvatljivosti od 7. februara 2011. god.).
27. Ustavni sud može samo da razmotri da li su dokazi podneti na pravilan način i da li su postupci, gledano u njihovoj celini, sprovedeni na takav način da je podnosilac zahteva imala pravično suđenje (Vidi, *inter alia*, Evropska komisija za ljudska prava, Edwards protiv Ujedinjenog Kraljevstva, zahtev br. 13071/87, 10. jul 1991. god.).
28. Iz svih gore navedenih razloga, Sud je ubeđen da podnete činjenice od strane podnosioca zahteva nisu ni na jedan način opravdale tvrdnju o povredi ustavnih prava i podnosilac zahteva nije dovoljno potkrepela svoje tvrdnje.
29. Sud je našao da zahtev ne ispunjava uslove prihvatljivosti, propisane članom 113. 1 Ustava i pravilima 36 (2) b) i d) i 36 (3) c) Poslovníka o radu.

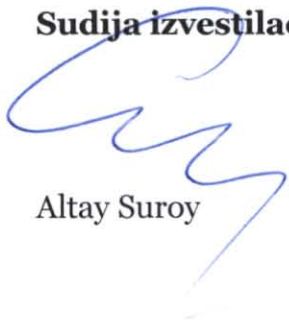
IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud, shodno članu 113.1 Ustava, članu 20 Zakona i pravilu 36 (2) b) i d) i 36 (3) c) Poslovnika o radu, dana 25. marta 2014. god., jednoglasno

ODLUČUJE

- I. DA PROGLASI zahtev neprihvatljivim;
- II. DA DOSTAVI stranama ovu odluku;
- III. DA OBJAVI ovu odluku u Službenom listu, u saglasnosti sa članom 20. stavom 4 Zakona; i
- IV. Ova odluka stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac

Altay Suroy

Predsednik Ustavnog suda

Prof. dr Enver Hasani